

EFICIENȚA ECONOMICĂ A ACTIVITĂȚII GOSPODĂRIEI AGRICOLE CONSOLIDATE ÎN COMUNA GĂUZENI RAIONUL ȘOLDĂNEȘTI

T.MORARU

Universitatea Agrară de Stat din Moldova

Abstract. The article argues the need for land consolidation in Moldova. Were examined two variants of activity of the farm household in the village Găuzeni district Șoldănești. Or led economic indicators that allow consolidated management of the farm household to choose the direction of activity.

Key words: Agrarian reforme, Direction of activity, Economic indicators, Land consolidation.

INTRODUCERE

Reforma funciară, care a fost declanșată odată cu aprobarea de către Parlamentul Republicii Moldova la 15 februarie 1991 a Concepției reformei agrare, a condus la fragmentarea excesivă a fonului funciar. Peste 1,7 mln de ha terenuri agricole au fost divizate în mai mult 3 mln de parcele cu suprafața medie de 0,3...0,5 ha. Pe aceste suprafețe mici este imposibil de a efectua agricultură modernă, folosirea tehnicii productive și a tehnologiilor avansate.

Necesitatea consolidării terenurilor agricole a fost argumentată după studierea situației din țările Europei de est și de Vest (Gh. Timariu, 2004). Procesul de consolidare este o necesitate vitală și o continuare logică a reformei agrare. Ca măsură tehnică, economică, juridică și socială acest proces necesită timp, finanțe și anumite modificări în legislația în vigoare.

Pentru început în 2002 au fost introduse modificări în Codul Funciar – articolul 70, care a pus baza efectuării lucrărilor de consolidare(Codul funciar, 2004). Mai apoi, în 2006, a fost elaborat Programul de consolidare a terenurilor agricole aprobat de Guvernul Republicii Moldova. Cu suportul financiar al Guvernului SUA au fost elaborate 6 proiecte-pilot, pe baza cărora au fost aprobate elementele practice ale tehnologiei lucrărilor de consolidare.

Analizând componența și structura terenurilor agricole ale comunei Găuzeni raionul Șoldănești s-a propus efectuarea consolidării terenurilor agricole și s-a determinat eficiența economică pentru două variante de activitate de producție cu evidențierea variantei optime.

MATERIAL ȘI METODĂ

Materialele inițiale folosite au inclus Planurile de situație, Harta cadastrală de bază a comunei Găuzeni precum și datele Cadastrului funciar (Cadastru funciar, 2009).

Au fost folosite așa metode de cercetare ca studierea, analiza și estimarea rezultatelor organizării existente a teritoriului gospodăriilor țărănești. Sau folosit metode statistice la determinarea indicatorilor economici, iar calculele eficienței economice au fost efectuate folosind relații cunoscute.

REZULTATE ȘI DISCUȚII

Alegerea specializării unei gospodării agricole este un lucru destul de important de care depinde bunăstarea lucrătorilor și a locuitorilor din acest sat. Direcțiile de activitate din perioada de pînă la privatizare nu pot fi continuate în condițiile economiei de piață din mai multe considerente:

1. Din cauza suprafețelor mici nu-i posibil de a organiza asolamente și, respectiv, sistemul de asolamente științific argumentat.

2. S-a distrus sectorul zootehnic, au fost demolate fermele și nu mai este necesar de a include în sistemul de asolamente asolamentele furajere cu ierburile multianuale și anuale, culturi foarte necesare ca predecesori calitativi pentru culturile cerealiere și tehnice.

3. Nu-i posibil de a asigura suprafețele de arătură cu îngrășăminte organice, care nu se acumulează din cauza lipsei fermelor.

Aici cercul s-a închis, adică s-a închis posibilitatea de a obține recolte înalte și stabile cu cheltuieli minime.

Analizînd situația naturală, economică și socială se propune gospodărilor din satul Găuzeni să se consolideze și să înceapă a gospodări pe suprafețe, care să permită revitalizarea sectorului zootehnic, care permite următoarele:

1. Acumularea gunoiului de grajd, care va servi ca sursă de îngrășăminte organice pentru menținerea fertilității solului;

2. Va condiționa introducerea în asolamente a ierburilor anuale și multianuale, care, la rîndul lor, sunt foarte bune culturi predecesoare și vor contribui la ridicarea recoltei tuturor culturilor. (T. Moraru, 2007).

Pentru a avea posibilitatea de a recupera investițiile capitale se propune organizarea asolamentului legumicol.

Au fost propuse 2 variante de gospodărire:

1 variantă - cu revitalizarea sectorului zootehnic;

2 variantă - cu două tipuri de asolamente: de cîmp și legumicol.

În fig.1 sunt prezentate terenurile comunei pînă la consolidare. Sunt foarte multe parcele mici și înguste, unele ne lucrate.

În fig. 2 cu culoare brună sunt arătate sectoarele care au fost consolidate.

Sectoarele de teren pînă la consolidare

Fig.1 Sectoarele de teren pînă la consolidare

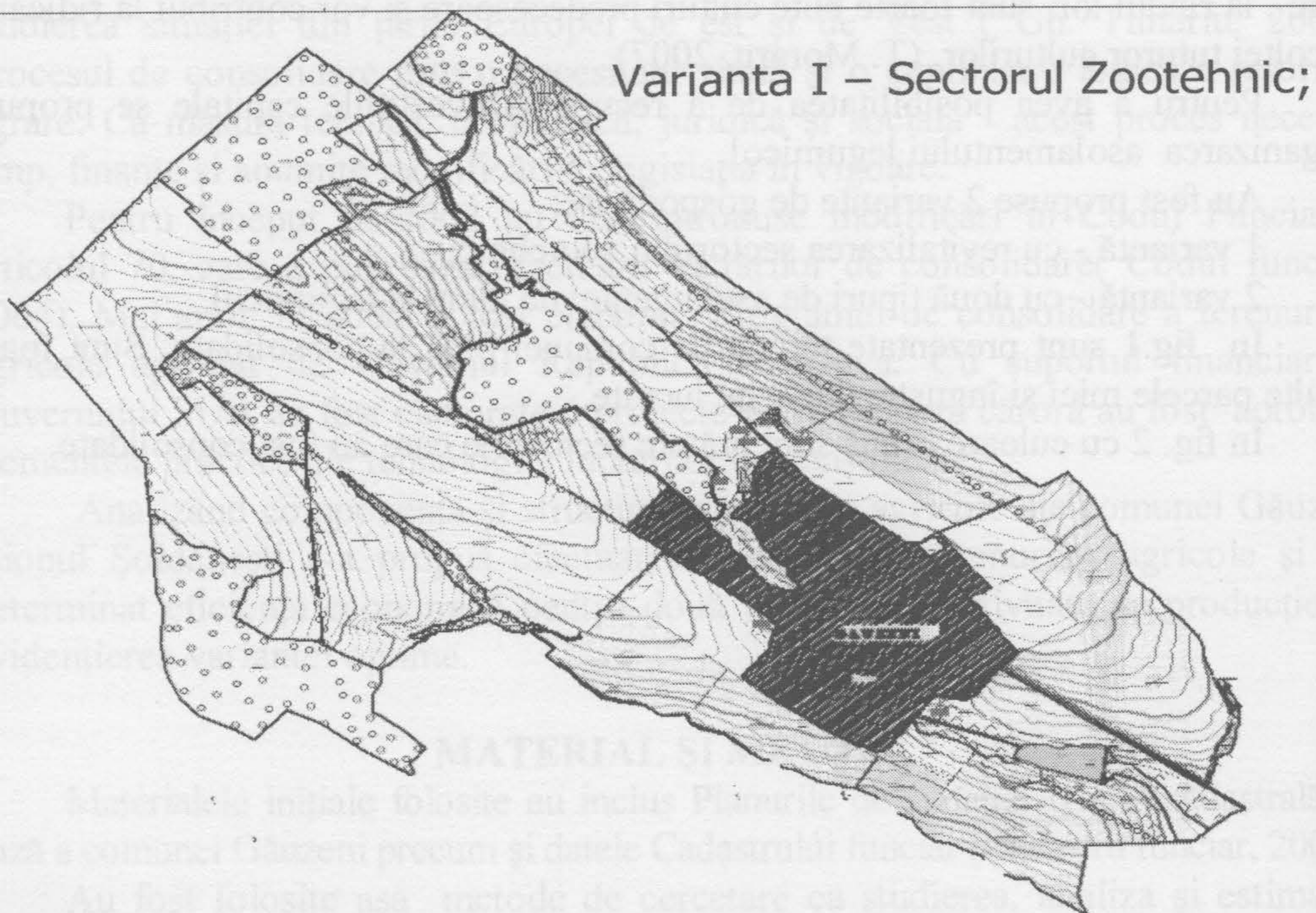

Fig.2. Organizarea terenurilor consolidate pentru specializarea în sectorul zootehnic

În fig.3 lîngă iaz sunt arătate hotarele solilor asolamentului de cîmp, celelalte conture sunt solele asolamentului de cîmp

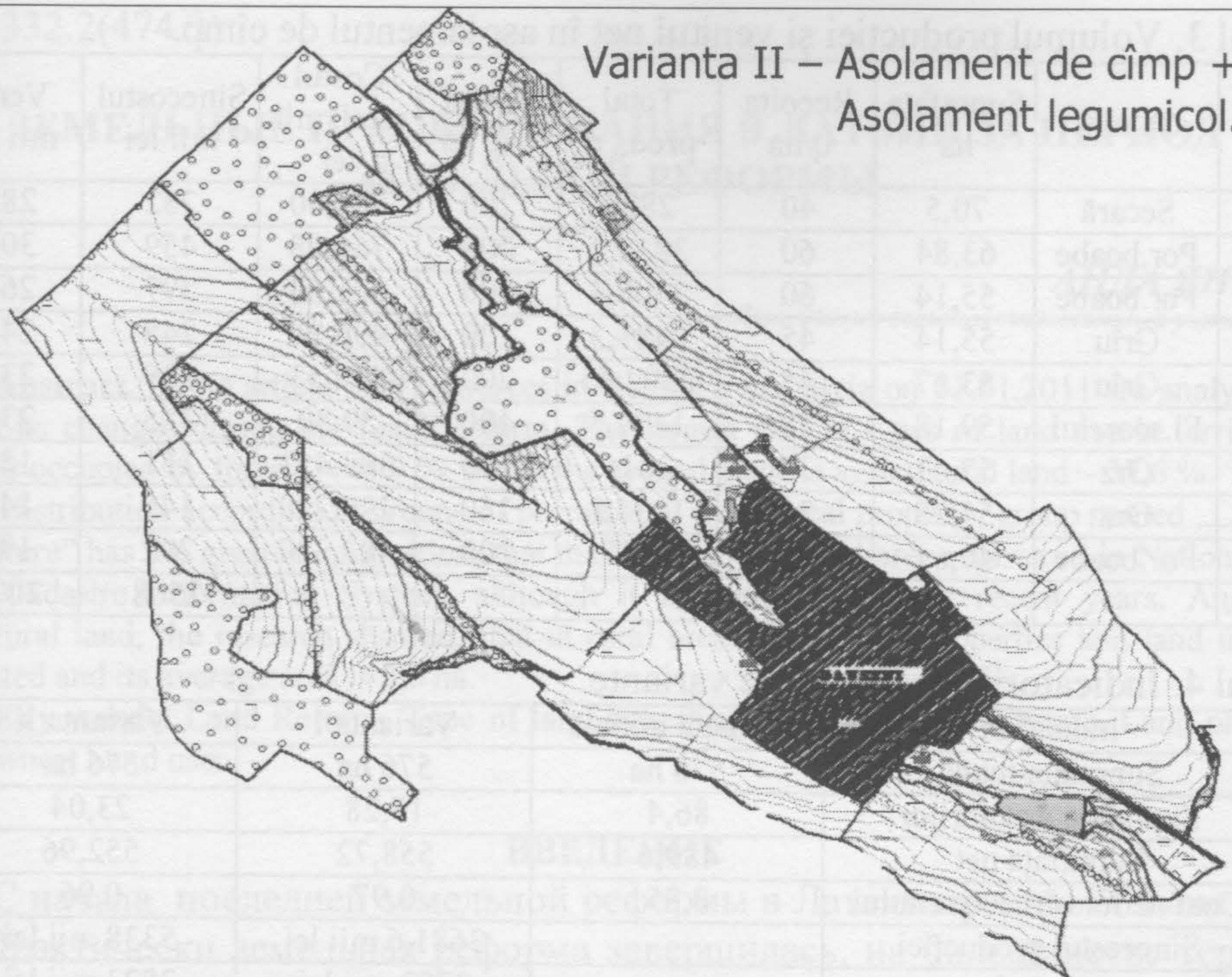

Fig.3. Organizarea terenurilor consolidate cu asolament de câmp și asolament legumicol

În rezultatul calculelor s-au determinat principalii indicatori economici.

Tabelul 1. Venitul și numărul necesar de lucrători pentru sectorul zootehnic.

Tipul product.	Volumul Q	Costul unit. de product	Costul total, lei	Sinecostul mii lei	Venitul curat, mii lei	Cheltuieli om ore/q	Total chelt om ore	Total oameni lucrători
Lapte	1600	300	4800000	2400	2400	6	96000	48
Carne	600	2500	1500000	750	750	40	2000	12
Grâu	2520	200	504000	201	302,4	1,5	3780	2
Floarea soarelui	1650	400	660000	330	330	1,2	1980	1
TOTAL				3681,6	3792,4			63

Tabelul 2. Volumul producției și venitul net în asolamentul legumicol.

Nr. solei	Cultura	Suprafața, ha	Recolta, q/ha	Total prod. q	Costul 1 q, lei	Costul total, mii lei	Sinecost. mii lei	Venit, mii lei
1	Ceapă	3,46	450	155,7	300	467,10	280	186
2	Varză	3,46	800	276,8	300	830,40	498	332
3	Tomate	3,46	700	242,2	400	968,80	581	287
4	Ardei dulci	3,46	500	173	600	1038,00	622	415
5	Castraveți	3,16	600	189,6	700	1327,20	796	530
TOTAL							2770	1752

Tabelul 3. Volumul producției și venitul net în asolamentul de câmp.

Nr. solei	Cultura	Suprafața ha	Recolta q/ha	Total prod., q	Costul l q, lei	Costul total, mii lei	Sinecostul mii lei	Venit mii lei
1	Secară	70,5	40	2820	200	564,00	282	282
2	Por.boabe	63,84	60	3830,4	200	766,08	459	306
3	Por.boabe	55,14	60	3308,4	200	661,68	397	264
4	Grâu	55,14	45	2481,3	200	496,26	248	248
5	Grâu	53,17	45	2392,65	200	478,53	239	239
6	Fl.soarelui	59,18	28	1479,5	400	59,80	355	236
7	Orz	57,61	35	2016	150	302,453	151	151
8	Orz	55,28	35	1934,8	150	290,220	145	145
9	Por.boabe	40,61	60	2437	200	487,320	292	194
TOTAL							2568	2071

Tabelul 4. Indicatorii economici pe variante.

Nr.	Indicatori	Situația inițială	Varianta I	Varianta II
1	Suprafața totală	576 ha	576 ha	576 ha
2	Suprafața drumurilor	86,4	17,28	23,04
3	Suprafața net	489,6	558,72	552,96
4	Coef de folosire a terenului	0,85	0,97	0,96
5	Sinecostul producției		3681,6 mii lei	5338 mii lei
6	Venitul		3792 mii lei	3823 mii lei
7	Investiții capitale		1252 mii lei	375 mii lei
8	Eficiența economică		3769,24 lei	5364,25 lei
9	Numărul de lucrători		63	37

Acești indicatori sunt prezentați conducerii SRL „Speranța”, care, în funcție de existența brațelor de muncă și a mijloacelor financiare primește decizia și alege specializarea și direcția de gospodărire.

PROPUNERI

Tehnologia determinării eficienței economice a activității gospodăriei agricole consolidate trebuie să includă următoarele etape:

1. Analiza condițiilor naturale, economice și sociale ale gospodăriei;
2. Alegerea direcțiilor de activitate (specializările posibile);
3. Determinarea necesarului de brațe de muncă pentru fiecare variantă;
4. Determinarea volumului producției agricole;
5. Determinarea costului, sine costului și venitul pentru toate variantele;
6. Estimarea variantelor;
7. Alegerea variantei optime.

La alegerea variantei optime trebuie luate în considerația atât indicatorii economici cât și factorii sociali și ecologici.

BIBLIOGRAFIE

1. Codul funciar. Ch.: Iulian, 2004. 80 p.
2. Cadastru funciar al Republicii Moldova la 1 ianuarie 2009. Ch.: 2009.986 p.
3. MORARU, T. *Organizarea intragospodărească a teritoriului*. Ch.: Centrul ed. al UASM, 2007. 271 p.
4. TIMARIU, Gh. *Organizarea teritoriului exploatațiilor agricole*. Deva: Editura Corvin, 2004. 336 p.